

Kommunal- og regionaldepartementet

Oslo, 18. juni 2012

BEREGNING AV MINSTE TILLATTE AVDRAG PÅ LÅN OG INNLÅN TIL VIDERE UTLÅN OG FORSKUTTERINGER

I dette brevet tar vi opp forhold vedrørende beregning av minste tillatte avdrag på lån og innlån til videre utlån, og vi kommer med anbefalinger til endringer og presiseringer.

Beregning av minste tillatte avdrag på lån

Vi viser til KRS nr. 3 (F) Lån – opptak, avdrag og refinansiering fastsatt av styret i GKRS 20.04.12. Vi viser og til KR D sitt svar av 25.9.2007 på brev fra NKRF datert 29.5.2007.

Ved innføring av kommuneloven § 50 nr. 7, anbefalte KR D to metoder for beregning av minste tillatte avdrag. Disse er gjerne omtalt som ”regnearkmodellen” og ”forenklet brøk”. I vårt brev av 29.5.2007 hevdet vi at ”regnearkmodellen” ikke gav tilstrekkelig avdrag til at låneavdragene holdt følge med kapitalslitet og at regnearkmodellen av den grunn ikke burde brukes som metode for beregning av minimumsavdrag. KR D svarte i brev av 25.09.2007 at begge metodene er innenfor lovteksten i kommunelovens § 50, og at kriteriene for minimumsavdrag er oppfylt dersom løpetiden for den samlede gjeldsbyrden ikke overstiger den beregnede veide gjennomsnittlige levetiden for anleggsmidlene samlet.

Våre erfaringer med regnearkmodellens beregninger etter vår brevveksling i 2007 har imidlertid gjort at vi har gått dypere inn i modellen. Vår konklusjon er at modellen kan gi gale svar og dermed ikke oppfyller kriteriene. I dette brevet redegjør vi nærmere for våre beregninger, vurderinger og gir noen anbefalinger til departementet. Vi informerer gjerne nærmere dersom det er ønskelig.

Norges Kommunerevisorforbund
- på vakt for fellesskapets verdier

Postadresse:
Postboks 1417 Vika
0115 OSLO

Besøksadresse:
Munkedamsveien 3B, 3. etg.

Telefon: 23 23 97 00
E-post: post@nkrf.no
Twitter: @nkrf

Org.nr.: 975 450 694 MVA
Kontonr.: 1450.12.70424
Web: www.nkrf.no

Erfaringene som både Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKK) og vi har gjort, er at «regnearkmodellen» alltid gir et betydelig lavere minimumsavdrag enn ”forenklet brøk”. Dette står ikke i forhold til kapitalslitet. Vi er og kjent med at det i flere av høringsvarene til ny KRS 3, ble etterlyst en klargjøring av beregningsmetodene for minimumsavdraget, men at GKRS kom fram til at beregning av minimumsavdrag lå utenfor deres mandat.

Vi har derfor sett nærmere på dette og mener at vi nå har funnet noe av årsaken til dette tilsynelatende konsekvente avviket. Som vi beskriver nedenfor, er det ikke valg av «regnearkmodellen» eller ”forenklet brøk” som utgjør den vesentlige forskjellen, men feil bruk av vektingsgrunnlag i «regnearkmodellen».

En investering i et driftsmiddel med økonomisk levetid og avskrivning over 40 år, vil ved begge metoder medføre at lånet er nedbetalt etter 40 år. Dette er i samsvar med det KRDLa til grunn i sitt brev til NKRF. Men ut fra erfaringene med at regnearkmetoden alltid gir lavere krav til avdrag, har vi derfor sett nærmere på hva som skjer i en kommune som investerer hvert år.

I vedlagte regneark har vi satt opp et eksempel med like årlige investeringer med levetid på 40 år hvert år i 40 år. Vi må da forvente å få som resultat at i år 41 vil den gjennomsnittlige veide levetiden for driftsmidlene være 20 år. I regnearket har vi avskrevet det enkelte driftsmiddel over 40 år og vektet gjenstående levetid for hver investering på grunnlag av *bokført verdi* etter regnearkmodellen. Beregningene viser at dette gir en vektet gjennomsnittlig levetid på 27 år mot forventet 20. Vi har også gjort den samme beregningen for driftsmidler med 20 og 10 års avskrivningstid. Der viste beregningene en gjennomsnittlig levetid på henholdsvis 14 og 7 år.

Dersom en i stedet vektet ovennevnte eksempel med *opprinnelig kostpris* som vektingsbeløp, og med første års avskrivninger året etter investeringen, blir gjennomsnittlig vektet levetid henholdsvis 20,5 år, 10,5 og 5,5 år. Det halve året kommer av at avskrivningen først starter året etter anskaffelsesåret.

Vi har også sett på utviklingen av lånegjeld dersom en alltid har samme årlige investeringer. Vi forutsetter at lånegjelden for 40 år siden utgjorde 60 % av driftsmidlene og at årlig låneopptak deretter har vært 60 % av årets investering. På 40 år øker da lånefinansieringsgraden til 74,7 % av bokført verdi på anleggsmidlene. Ved vektning med opprinnelig kostpris eller bruk av forenklet brøk (avskrivingsmodellen) blir lånefinansieringsgraden uendret på 60 %.

Vi mener derfor at regnearkmodellen som vektet gjenstående levetid med bokført verdi pr 1.1. er matematisk feil og gir ikke den beregnede veide gjennomsnittlige levetiden for anleggsmidlene samlet slik vi oppfatter intensjonen i kommuneloven § 50 nr. 7. Skal en oppnå en matematisk riktig vektning må en bruke opprinnelig kostpris for «kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte». «Kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte» må da forstås som anleggsmidlene i balansen som ved siste årsskifte ikke var fullt ut avskrevet.

Ved denne forståelsen vil regnearkmodellen og avskrivingsmodellen gi et mer likt resultat, men samlet for alle avskrivingsgruppene gir «regnearkmodellen» også med kostpris om vektingsgrunnlag noe lavere minimumsavdrag enn «forenklet brøk».

Anbefalinger

NKRF anbefaler at KRD ser nærmere på hvordan minste tillatte avdrag på lån skal beregnes. Ved å presisere at vektingsgrunnlaget i «regnearkmodellen» er kostpris, vil det gi et minimumsavdrag i samsvar med intensjonen i § 50 nr. 7 og som er mer i samsvar med kapitalslitet.

NKRF mener at det om nødvendig bør vurderes en lovendring som sikrer at lånevdragene står i forhold til kapitalslitet slik at andelen av anleggsmidlene som er finansiert med lånegjeld ikke øker som følge av for lave årlige avdrag.

Avdrag på innlån til videre utlån og forskudd

Kommunens innlån til videre utlån og forskudd, jf. kommuneloven § 50 nr. 6, skal ikke avdras etter vektingsmetoden i kommuneloven § 50 nr. 7 bokstav a.

Kommuneloven § 50 nr. 7 c sier:

”Mottatte avdrag på utlån eller refusjoner av gitte forskutteringer etter nr. 6, skal uavkortet nyttes til nedbetaling eller innfrielse av innlån til kommunen eller fylkeskommunen.”

I forarbeidene er det presisert at med “innlån til kommunen” menes kommunens totale låneportefølje, og ikke nødvendigvis innlån til videre utlån eller forskudd. Dersom mottatte avdrag og refusjoner benyttes til å avdra innlån i samsvar med kommuneloven § 50 nr. 1 og 2, og dette gjennomføres konsekvent i kommunen, så kan kommunens innlån til videre utlån bli stående uten tilstrekkelig nedbetaling hvis disse lånene f.eks. er tatt opp som avdragsfritt lån til forskuttering eller utlån.

Eventuell nedbetaling på innlån etter kommuneloven § 50 nr. 1 og 2, vil medføre at langsiktig gjeld etter vektingsregelen i § 50 nr. 7 bokstav a reduseres med den konsekvens at fremtidige krav til minste tillatte avdrag på disse lånene reduseres.

NKRF antar at lovgivers intensjon har vært at kommunens innlån til videre utlån skal tilbakebetales minst i den takt kommunen mottar avdrag på sine utlån og forskutteringer, men at kommunene fritt kan velge hvilke långivere og konkrete innlån de ønsker å betale avdrag på.

Anbefalinger

NKRF mener derfor at KRD bør presisere at:

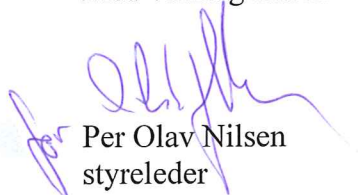
- Kommunene, i den grad långiver tillater det, fritt kan velge hvilke innlån de vil benytte mottatte avdrag og refusjoner til å betale avdrag på, men at dette ikke skal påvirke fordelingen mellom lån som skal avdras etter kommuneloven § 50 nr. 7 a og c.
- Dette medfører at kommunens lån til videre utlån kan beregnes etter følgende formel

Sum langsiktig gjeld innlånt til kommunen (ikke pensjonsforpl)		50.000.000
Mem.kto ubrukte lånemidler til videre utlån og	1.000 000	

forskutteringer		
Anleggsfordringer utlån og forskutteringer	6.000.000	
Bundne investeringsfond til avdrag på lån	500.000	
Sum lån til videre utlån og forskotteringer	7.500.000	7.500.000
Resterende lånegjeld som inngår i beregningen av minste avdrag etter kommuneloven § 50 nr. 7 a.		42.500.000

Ved å gjøre denne beregningen og ikke ta hensyn til hvem som er långiver, sikres at innlån til videre utlån blir avdratt etter forutsetningene. I tillegg gir dette en enkel beregningsmåte for å skille mellom lån til egne investeringer og lån til videre utlån og forskotteringer.

Med vennlig hilsen

Per Olav Nilsen
styreleder

Ingvar Linde (sign)
leder regnskapskomiteen